

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 17 stycznia 2020

BADK.DPK.133.99.2019

P10-11/19	Data wpływu petycji 18 listopada 2019 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 16 stycznia 2020 r.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

TEMAT

CENTRALNA KOMISJA DO SPRAW STOPNI I TYTUŁÓW

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Osoba fizyczna.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w celu ustanowienia organu sprawującego nadzór nad Centralną Komisją do Spraw Stopni i Tytułów.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wnosi o uzupełnienie art. 189 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poprzez dodanie do art. 189 ust. 5, 6 i 7 o treści:

„ust. 5. Przed zakończeniem działalności Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów zostaną rozpatrzone wszystkie wnioski, w których wskazano decyzje tego organu podjęte z naruszeniem podstawowych zasad etycznych i współzycia społecznego. Wnioski te wymagają wykazania powyższego.

ust. 6. Wnioski, o których mowa w ust. 5 są rejestrowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do dnia 31 grudnia 2019 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ocenia również ich zasadność w zakresie słuszności wskazanego naruszenia podstawowych zasad etycznych i współzycia społecznego.

ust. 7. Wnioski wymienione w ust. 5 i 6 powyżej, które zostały ocenione jako zasadne są kierowane do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów celem wdrożenia postępowania naprawczego”.

Zdaniem wnioskodawcy niezbędne jest ustanowienie organu sprawującego nadzór nad Centralną Komisją do Spraw Stopni i Tytułów, której zadaniem byłoby badanie zasadności decyzji wydanych przez Komisję. W opinii autora petycji „decyzje Komisji były wielokrotnie wydane z naruszeniem podstawowych zasad etycznych i współzycia społecznego. Decyzje te były powodem załamania się wielu obiecujących karier naukowych, a niektóre zakończyły się wręcz tragicznie”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zm.) w art. 33 stanowi, że Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów działa przy Prezesie Rady Ministrów i w zakresie wydawanych przez siebie decyzji pełni funkcje centralnego organu administracji rządowej.

Do zadań Komisji należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących spraw związanych z nadawaniem stopni doktora i doktora habilitowanego oraz tytułu profesora, a także wyrażanie opinii w sprawie zatrudnienia w szkole wyższej na stanowisku profesora nadzwyczajnego osób nieposiadających stopnia doktora habilitowanego.

Prezes Rady Ministrów powołuje Przewodniczącą Centralnej Komisji spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez Komisję z grona jej członków. Działalność Centralnej Komisji finansowana jest z budżetu państwa, z części której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Obsługę administracyjną Komisji sprawuje Biuro Centralnej Komisji.

Kadencja Centralnej Komisji trwa cztery lata i rozpoczyna się dnia 1 stycznia. Członkiem Komisji może zostać obywatel polski posiadający tytuł profesora i aktualny dorobek naukowy, opublikowany w okresie ostatnich pięciu lat. Członkiem Komisji może zostać również osoba posiadająca tytuł profesora, o wiodącym dorobku w danej dziedzinie. Członkowie Komisji pełnią funkcje nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje (art. 34).

Komisja działa na posiedzeniach plenarnych lub przez swoje organy: przewodniczącego, prezydium oraz sekcje (art. 35 ust. 1 i 2).

Art. 35 ust. 3 stanowi, że uchwały Centralnej Komisji generalnie podejmowane są po zasięgnięciu opinii co najmniej jednego recenzenta.

Uchwały w sprawach niezatwierdzenia uchwał o nadanie stopnia lub odmowie przedstawienia kandydata do tytułu profesora w sprawach, o których mowa w art. 15 ust. 2 (uchwała o nadaniu stopnia doktora podjęta przez radę jednostki organizacyjnej, której uprawnienia do nadawania stopnia doktora zostały ograniczone z powodu negatywnej okresowej oceny spełniania warunków do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego) oraz w art. 28 ust. 4 (w przypadku uchwały o odmowie przedstawienia kandydata do tytułu profesora) podejmowane są po zasięgnięciu opinii co najmniej dwóch recenzentów, w tym co najmniej jednego spoza składu Centralnej Komisji (art. 35 ust. 3).

Uchwały w sprawach, o których mowa w art. 15 ust. 3 (w przypadku niezatwierdzenia uchwały o nadaniu stopnia doktora) podejmowane są po zasięgnięciu opinii co najmniej jednego recenzenta (art. 35 ust. 4).

Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki utraciła moc 1 października 2018 r. na podstawie art. 169 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669 ze zm.).

Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669 ze zm.) w art. 189 ust. 4 wskazuje, że z dniem 31 grudnia 2020 r. znosi się Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów.

Do tego czasu Centralna Komisja działa do końca rozpoczętej kadencji w zakresie zadań określonych niniejszą ustawą na zasadach dotychczasowych, z tym, że działa przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (art. 189 ust. 1).

Z dniem 1 stycznia 2021 r. Rada Doskonałości Naukowej wstępuje w prawa Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (art. 179 ust. 10). Pierwsza kadencja Rady Doskonałości Naukowej rozpoczyna się 1 czerwca 2019 r. i trwa do 31 grudnia 2023 r. (art. 191 ust. 2).

Biuro Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (od 1 stycznia 2020 r. Biuro Rady Doskonałości Naukowej) zapewnia obsługę Rady Doskonałości Naukowej od dnia powołania jej przewodniczącego (art. 190 ust. 4 i 5).

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 ze zm.) w art. 232 stanowi, że Rada Doskonałości Naukowej działa na rzecz zapewnienia rozwoju kadry naukowej zgodnie z najwyższymi standardami jakości działalności naukowej wymaganymi do uzyskania stopni naukowych, stopni w zakresie sztuki i tytułu profesora. Rada w zakresie prowadzonych postępowań pełni funkcję centralnego organu administracji rządowej oraz podlega kontroli ministra w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. poz. 1092).

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Do Sejmu 12 sierpnia 2019 r. złożono tożsamą petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie kontroli działalności Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (BKSP-145-598/19). Marszałek Sejmu 16 października 2019 r. podjął decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpoznania z uwagi na brak wskazania miejsca zamieszkania podmiotu wnoszącego petycję.

INFORMACJE DODATKOWE:

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów – kadencja 2017-2020, przewodniczący Prezydium prof. Kazimierz Jan Furtak (<https://www.ck.gov.pl>).

Rada Doskonałości Naukowej – kadencja 2019-2023, przewodniczący Rady prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn (<https://www.ck.gov.pl>).

Komunikat dotyczący postępowań o awans naukowy prowadzonych na zasadach dotychczasowych po dniu 30 września 2019 r. – komunikat z 18 października 2019 r.

Odpowiadając na liczne pytania dotyczące właściwego procedowania przewodów doktorskich, postępowań habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu profesora po dniu 30 września 2019 r., a które to postępowania zostały wszczęte do dnia 30 kwietnia br., Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów wyraża następującą opinię.

Mając na uwadze, iż – stosownie do art. 179 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 169 ze zm.) – przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne oraz postępowania o nadanie tytułu profesora, wszczęte do dnia 30 kwietnia 2019 r., prowadzone są na zasadach dotychczasowych, uznać należy, że powołane komisje doktorskie, komisje habilitacyjne oraz zespoły profesorskie na podstawie tych zasad, po 30 września br., zachowują swoją właściwość do podejmowania określonych czynności w postępowaniach o awans naukowy.

Tym samym, brak jest podstaw, by od dnia 1 października 2019 r. następowała konieczność powoływania nowych komisji doktorskich, komisji habilitacyjnych lub zespołów profesorskich w toczących się postępowaniach o awans naukowy przez organy, które z dniem 1 października br. weszły w kompetencje dotychczasowych rad jednostek organizacyjnych. Jednak uchwała o nadaniu stopnia naukowego winna być podejmowana przez organ uprawniony w statucie uczelni.

Jednocześnie Centralna Komisja uprzejmie przypomina, że z dniem 1 października 2019 r. wyłączne kompetencje do podejmowania czynności w postępowaniu o nadanie tytułu profesora posiada senat danej uczelni¹.

Komunikat nr 2/2019 - list prof. dr. hab. Grzegorza Węgrzyna Przewodniczącego Rady Doskonałości Naukowej do Rektorów i Dyrektorów instytutów PAN, instytutów badawczych oraz instytutów międzynarodowych w sprawie przebiegu postępowań awansowych.

„(...) Rada Doskonałości Naukowej, która rozpoczęła działalność w czerwcu br., sprawować będzie m.in. nadzór nad przebiegiem postępowań awansowych procedowanych zgodnie z nową ustawą. Wszczynianie tych postępowań rozpocznie się od października 2019 r.

Mając na uwadze troskę o właściwe procedowanie postępowań awansowych w nauce – prowadzone z należytą rzetelnością i uczciwością naukową oraz wsparte wiedzą o zasadach formalno-prawnych i proceduralnych – zwracam się z uprzejmą prośbą do wszystkich Rektorów. Dyrektorów instytutów PAN, instytutów badawczych oraz

¹ (<https://www.ck.gov.pl/news/id/37.html>) [dostęp: 16.01.2020 r.]

instytutów międzynarodowych zapewnienie w kierowanych przez Państwa uczelniach i jednostkach naukowych odpowiednich warunków do prawidłowego przebiegu całego procesu postępowania w sprawach nadawania stopni naukowych. (...) Wszelkie działania z Państwa strony, których celem jest właściwy rozwój kadry naukowej, powinny być podejmowane zgodnie z wartościami etycznymi, standardami rzetelności naukowej oraz dobrymi obyczajami w nauce, to bowiem pozwoli na zachowanie nie tylko wewnętrznej spójności nauki, ale także jej wiarygodności i społecznego autorytetu (...).²

OPRACOWAŁA

Joanna Baranowska

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

---

² <https://www.rdn.gov.pl/komunikaty,komunikat-nr-22019-list-prof-dr-hab-grzegorza-wegrzyna-przewodniczacego-rady-doskonalosci-naukowej-do-rektorow-i-dyrektorow-instytutow-pan-instytutow-badawczych-oraz-instytutow-miedzynarodowych-w-sprawie-przebiegu-postepowan-awansowych.html> [dostęp 16.01.2019 r.]